

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/106/2024
Identifikačné číslo spisu:	6623201249
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6623201249.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. G., narodeného XX. S. XXXX, štátneho občana V. V., X., W. K. V. XXXX/X U., t. č. Q. M. N., H. Xe, XXXX V., 2/ M. G., narodenej X. P. XXXX, P., P. X. XXXX/XX, zastúpených splnomocnenkyňou LEGARTUM s.r.o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Hrachová 16B, IČO: 47 252 332, proti žalovanej SPV ABEA 13, s.r.o., Vidiná, 9.mája 20, IČO: 46 945 024, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Faludim, Vidiná, 9.mája 20, o uloženie žalovanej povinnosti vydať žalobcom oznámenie o neexistencii nedoplatkov na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv, alebo v prípade, ak existujú nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv, vydať žalovaným potvrdenie o výške nedoplatkov, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12Csp/38/2023, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. februára 2024 sp. zn. 15CoCsp/33/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol rozsudkom pre zmeškanie z 8. júna 2023 č. k. 12Csp/38/2023-126 tak, že žalovanej uložil povinnosť vydať žalobcom oznámenie o neexistencii nedoplatkov na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv alebo v prípade, ak existujú nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv, vydať žalobcom potvrdenie o výške nedoplatkov a nahradiť žalobcom 1/ a 2/ trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie ustanoveniami článku 8, § 273, § 153 ods. 1, § 117, § 275, § 255 ods. 1 a § 262 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vychádzal z toho, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu v bytovom dome, v ktorom vykonáva správu žalovaná, ktorá im odmieta vydať k predaju bytu potvrdenie, že nemajú nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu. Keďže žalovaná sa napriek

poučení súdu o možnosti rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie nevyjadrila v stanovenej lehote k doručenej žalobe, súd rozsudkom pre zmeškanie žalovanej bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 273 CSP žalobe vyhovel.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie len „nižšie súdy“) uznesením zo 14. februára 2024 sp. zn. 15CoCsp/33/2023 odvolanie žalobcov odmietol ako podané neoprávnenými osobami podľa ustanovenia § 386 písm. b) CSP. Preskúmaním spisu zistil, že žalobcovia navrhli vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovanej osobitným písomným podaním z 29. mája 2023 a že žalobe žalobcov bolo v plnom rozsahu vyhovené rozsudkom pre zmeškanie žalovanej. Pokiaľ žalobcovia podali odvolanie proti tomuto rozsudku, ktorým im bolo v plnom rozsahu vyhovené, odvolací súd dospel k záveru, že im takýmto rozsudkom nebola spôsobená žiadna ujma a ich odvolanie nie je subjektívne prípustné, nakoľko nie sú osobami oprávnenými na podanie odvolania.

4. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktoré odôvodnili ustanovením § 420 písm. f) CSP a navrhli uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietali, že odvolací súd sa v napádanom rozhodnutí dostatočne nezaoberal skutkovým ani právnym stavom prejednávanej veci, svoj postoj k veci nedostatočne odôvodnil a procesným postupom im tak znemožnil, aby svoje práva uskutočnili v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5. Vady v postupe odvolacieho súdu podľa dovolateľov spočívali v nedostatočnom odôvodnení, ktoré sa v podstate iba odvoláva na rozsudok súdu prvej inštancie a je zmätočné, nekonzistentné. Odvolací súd uvádza, že dôvodom na vydanie rozsudku pre zmeškanie bola zanedbaná povinnosť žalovanej vyjadriť sa k žalobe v lehote stanovenej súdom a na strane druhej konštatuje, že dôvodom pre vydanie rozsudku pre zmeškanie bol návrh žalobcov. Uviedli, že hlavným dôvodom podania žaloby bolo, aby súd svojou autoritou spravodlivo posúdil relevanciu, resp. existenciu nároku žalovanej, ktorá im odmieta vydať oznámenie o neexistencii nedoplatkov na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo vykonať relevantnú opravu jednotlivých vyúčtovaní. Podľa ich názoru bol súd povinný zaoberať sa podstatou žaloby, otvoriť konanie a ako predbežnú otázku určiť existenciu alebo neexistenciu nedoplatkov. Navyše sa odvolací súd v napádanom rozhodnutí nezaoberal tým, že podľa judikatúry a ustanovenia § 356 CSP formálne splnenie podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie nestačí na vydanie takéhoto rozhodnutia. Základom pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného totiž môžu byť len také žalobné tvrdenia, ktoré vedú k záveru, že podľa nich možno priznať práve to plnenie, ktorého sa žalobca domáha. Neúplné tvrdenia, od ktorých nie je možné takýto záver vyvodiť alebo tvrdenia, ktoré sú so žalobným návrhom v rozpore, neumožňujú vyhovieť návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Odvolací súd bez logického vysvetlenia v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že rozsudkom súdu prvej inštancie im žiadna ujma nevznikla, pretože súd ich žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Ústavne konformný výklad ustanovenia § 273 CSP je však taký, že súd je povinný zvážiť všetky okolnosti prípadu a rozsudok pre zmeškanie nevydať v prípade, ak tento zjavne nesplní svoj účel. V konečnom dôsledku po vydaní napádaného rozhodnutia žalovaná poslala žalobcom potvrdenie o nedoplatku, opäť však bez akejkoľvek opravy a vysvetlenia. Odvolací súd nezohľadnil okolnosti konkrétneho prípadu, neprihliadol na účel kontumačného rozsudku, ani na základné princípy civilného sporového konania, osobitne pri rozhodovaní podľa ustanovenia § 273 CSP, kde má súd právo i povinnosť zvážiť, či vydanie rozsudku pre zmeškanie je za daných okolností vhodné a účelné.

6. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo (z procesného hľadiska) rozhodnuté (§ 424 CSP), a to za splnenia podmienky zastúpenia a spisania dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku tejto viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

14. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o

tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

15. V danej veci podľa dovolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne podrobne a jednoznačne vysvetlil, ktoré ustanovenia Civilného sporového poriadku aplikoval a ako z nich vyvodil právny záver, že odvolanie žalobcov proti rozsudku súdu prvej inštancie je subjektívne neprípustné.

16. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

17. Aby odvolanie vyvolalo zamýšľané právne účinky, t. j. aby na jeho základe vznikli procesné vzťahy vyplývajúce z ustanovení Civilného sporového poriadku, a odvolací súd mohol meritórne preskúmať napadnuté rozhodnutie a odvolanie vecne prejednať, musia byť splnené podmienky jeho prípustnosti, tak z objektívneho ako aj zo subjektívneho hľadiska. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 357 CSP), či bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a či spĺňa zákonom vyžadované náležitosti (§ 363 CSP). Subjektívnou podmienkou prípustnosti odvolania je podanie odvolania oprávnenou osobou. Medzi osoby oprávnené podať odvolanie patrí predovšetkým strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, sa rozumie strana, ktorá spor prehrala. Právo podať odvolanie teda nemá strana, v neprospech ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie nevzniklo. Pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti odvolania nemožno brať do úvahy presvedčenie strany o ujme, ale len objektívnu skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie jej bola spôsobená určitá, aj nepatrná ujma, ktorú možno odstrániť zrušením alebo zmenou napadnutého rozhodnutia (5Cdo/215/2010, 4Cdo/172/2017).

18. Keďže úlohou civilného sporového konania je ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov strán (čl. 2 ods. 1 CSP), nemôže opravný prostriedok podať (úspešne) osoba, ktorej práva nie sú narúšané. Z účelu odvolania ako opravného prostriedku vyplýva, že nie každej strane sporu prislúcha právo podať odvolanie, čo je normatívne vyjadrené v ustanovení § 359 CSP. Právo (účinne) podať odvolanie nie je dané tej strane, v neprospech ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie nevzniklo a ktorá týmto rozhodnutím nebola negatívne dotknutá na svojich právach, pretože nie je splnená podmienka subjektívnej prípustnosti takéhoto odvolania.

19. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalobcov správne skúmal, či ich odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie pre zmeškanie žalovanej je subjektívne prípustné a zisťoval, či toto rozhodnutie z hľadiska toho, čoho sa žalobcovia žalobou domáhali, má na nich negatívny dopad a či im rozhodnutím súdu prvej inštancie bola spôsobená ujma. Nakoľko po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a jeho porovnaním so žalobným návrhom dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie tejto žalobe v celom rozsahu vyhovel, nebola žalobcom týmto rozhodnutím spôsobená žiadna ujma a tieto závery jednoznačne vyjadril v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd správne vyhodnotil, že žalobcovia nie sú stranou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie vydanému vo veci, a postupoval správne, ak ich odvolanie ako subjektívne neprípustné podľa ustanovenia § 386 písm. b) CSP odmietol bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napádaného rozhodnutia. Žalobcovia preto podľa dovolacieho súdu neopodstatnene tvrdia, že odvolací súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva a porušil ich právo na spravodlivý proces.

20. Podľa dovolacieho súdu nie je dôvodná ani námietka žalobcov, že súd prvej inštancie nemal vydať rozsudok pre zmeškanie žalovanej, ale mal s ohľadom na okolnosti prípadu uvážlivo posúdiť, či vydanie takéhoto rozhodnutia je namieste, keďže primárnym dôvodom podania žaloby nebolo, aby súd vydal rozhodnutie podľa ich alternatívneho petitu, ale aby „spravodlivo posúdil relevanciu, resp. existenciu nároku zo strany žalovanej, ktorá odmieta vydať žalobcom oznámenie o neexistencii nedoplatkov na

úhradách za plnenie spojených s užívaním bytu alebo vykonať akúkoľvek relevantnú opravu jednotlivých vyúčtovaní“. Preskúmaným rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým tento odmietol odvolanie žalobcov, na základe ktorého by ani po prípadnom zrušení rozsudku súdu prvej inštancie nemohlo byť v následnom konaní vydané rozhodnutie pre nich priaznivejšie, nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho ich procesného práva tým, že súd prvej inštancie v súlade s článkom 17 CSP (Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb) po splnení podmienok stanovených § 273 CSP rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovanej. Odvolací súd v odôvodnení napádaného uznesenia poukázal na to, že sami žalobcovia osobitným podaním z 26. mája 2023 (č. l. 97) navrhli vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovanej. Argumentácia žalobcov súdnou praxou pri posudzovaní podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie nemohla viesť k záveru o dôvodnosti dovolania, pretože skúmanie týchto podmienok je významné len vtedy, ak ich nesplnenie namieta v spore neúspešná strana, t.j. tá, v neprospech ktorej bol kontumačný rozsudok vydaný.

21. Dovolací súd preskúmaním veci na základe podaného dovolania dospel k záveru, že procesný postup nižších súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces a dovolatelia v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP neopodstatnene namietali, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

22. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobcov odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.